

ОГЛЯД
ЗАКОНОДАВСТВА
ТА СУДОВОЇ
ПРАКТИКИ

ЗМІНИ
У ЗАКОНАХ

Травень
2020 р.

СУДОВА
ПРАКТИКА

АНАЛІТИКА

АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ

У ВИПУСКУ:

У випуску:.....	2
ЗМІНИ, НА ЯКІ ВСІ ТАК ЧЕКАЛИ ЗАКОН № 466	3
Норми, що запрацювали з 23.05.2020р.	3
ПДВ	3
<i>Штрафи за несвоєчасну реєстрацію ПН/РК</i>	3
<i>Санкції за відсутність реєстрації в ЄРПН (не виписування) ПН/РК</i>	3
<i>Усі будівельні підрядники мають право на касовий метод ПДВ</i>	4
<i>У платника ПДВ, що застосовує касовий метод, тепер є право на ПК і після 1095 днів.</i>	4
<i>Новий строк реєстрації для зведених ПН.....</i>	4
<i>Місце постачання посередницьких послуг</i>	5
<i>Відшкодування шкоди без ПДВ</i>	5
<i>База для ставки ПДВ 0% при експорті</i>	5
<i>Тимчасові митні декларації дають право на ПК з ПДВ</i>	5
Податок на прибуток	6
<i>Оподаткування доходів нерезидентів</i>	6
<i>Підприємствам – правонаступникам дозволили враховувати перехідні збитки</i>	6
<i>Розширення дії штрафного коригування</i>	6
<i>Новий зв'язок між фінзвітністю та декларацією з прибутку</i>	7
<i>Дозволено застосування виробничого методу амортизації</i>	7
<i>Нова грань - 40 млн грн</i>	8
<i>Заборонена амортизація ОЗ за період їх поліпшення/консервації</i>	8
<i>Новий ліміт для віднесення активу до ОЗ</i>	8
<i>Коригування доходу на 30% - нові додаткові перепони</i>	8
<i>Запровадження прискореної амортизації ОЗ.</i>	9
<i>Немає ділової мети немає і витрат.....</i>	9
ПДФО	10
<i>Інвестприбуток. Нові правила по інвестактивам</i>	10
<i>Помилки в ф. № 1ДФ – збільшено санкції.....</i>	10
<i>Збільшено штраф за оформлення документів без РНОК</i>	10
<i>Уникнення штрафів</i>	10
Норми, що діятимуть з 01.07.2020р.	11
Норми, що діятимуть з 01.01.2021р.	11
ІНШІ ЗМІНИ.....	12
<i>Фінмоніторинг по-новому</i>	12
<i>Продовжено карантинний мораторій на перевірки та штрафи</i>	12
<i>ФОП на загальній системі оподаткування не будуть платити ЄСВ за неприбуткові місяці</i>	12

ЗМІНИ, НА ЯКІ ВСІ ТАК ЧЕКАЛИ ЗАКОН № 466

Закон України від 16.01.2020 р. № 466-ІХ (далі — Закон № 466) мав довгу і непросту історію прийняття, і до останнього всі сподівалися, що його все ж Президент заветує. Та все ж попри його підписання, на сьогодні є всі підстави вказувати, що частина його норм буде переглянута, взагалі скасовано чи строк їх впровадження буде перенесено.

З своєї сторони ми наводимо головні зміни, внесені в податкове законодавство Законом №466.

Спочатку ми згадаємо про ті зміни, які почали діяти з 23.05.2020р.

Норми, що запрацювали з 23.05.2020р.

ПДВ

Штрафи за несвоєчасну реєстрацію ПН/РК

Зміни до п.120 прим.1.1, підрозділу 2 р. ХХ ПКУ

Відтепер після змін, внесених до ст.120 прим.1 ПКУ, під штрафи потрапляють навіть ті ПН/РК, у яких сума ПДВ дорівнює нулю (ПДВ нараховано за ставкою 0%), або ПДВ не нараховують, оскільки ПН/РК складено на операцію, звільнену від ПДВ. За такими ПН/РК фінсанкції рахуватимуть від обсягу операції, зазначеного в ПН/РК, але не більше за встановлену верхню межу.

Також під штрафи за несвоєчасну реєстрацію потраплять і ПН/РК, які оформляють на підставі абз.11 п.201.4, пп.пп. «а» — «г» п. 198.5, п. 199.1 ПКУ. Мовиться про зведені ПН/РК, котрі не видають покупцеві з типом причини невидачі «04», «06», «08», «09», «13», «15».

Щодо розміру санкцій. Для ПН/РК без ПДВ і зведених ПН/РК діятиме найменший штраф - його встановлено на рівні 2% від обсягу постачання без ПДВ. Але це те саме, що й 10% від суми ПДВ. Причому розмір штрафу не залежить від кількості днів прострочення. Окрім цього бонусу, для зведених ПН, ПН із ПДВ за ставкою 0%, а також ПН на звільнені операції встановлено

верхню межу стосовно штрафів за несвоєчасну реєстрацію— 1020 грн. На кожну окремо виписану ПН він не може перевищувати цю суму.

Як і раніше, штраф застосовуватимуть до того, хто зобов'язаний зареєструвати ПН/РК. У зв'язку з цим нагадаємо, що реєструвати зменшувальні РК до ПН, оформлених на покупця — платника ПДВ — обов'язок покупця (п.192.1 ПКУ). До заблокованих ПН/РК ці штрафи не застосовують.

Санкції за відсутність реєстрації в ЄРПН (не виписування) ПН/РК

Зміни до п.120 прим.1.2 ПКУ

Крім порушення строків реєстрації ПН/РК, покарати штрафом можуть також за факт не реєстрації ПН/РК у межах строків вказаних у ст.201 ПКУ (п.120 прим.1.2 ПКУ). Сюди ж потрапляє і штраф за не виписування ПН/РК. Це правопорушення можуть виявити тільки за фактом документальної перевірки.

Для цих правопорушень, як і раніше, діє схема: 50% штрафу від суми ПДВ (зазначеного в незареєстрованій ПН/РК або виходячи з нарахованої суми податку, не оформленої ПН/РК), який стандартно оформляють податковим повідомленням рішенням. Якщо упродовж 10 календарних днів із дня його одержання ПН/РК так і не зареєстровано в ЄРПН, додають ще 50%. Ця схема діятиме і надалі.

Із 23.05.2020 р. цілком очевидно, що штрафи (50% + 50%) не поширюються на ПН/РК, оформлені на звільнені операції, ПН/РК з ПДВ, нарахованим за нульовою ставкою, а також зведені ПН/РК, які виписують за абз.11 п.201.4, пп.пп. «а»—«г» п.198.5, п.199.1 ПКУ.

Але для таких ПН/РК запровадили спеціальну формулу штрафу: 5% від обсягу постачання без ПДВ, але не більше 3400 грн. Звернемо увагу що для таких ПН/РК немає пільгового 10-денного терміну, відведеного для реєстрації в ЄРПН після одержання першого податкового повідомлення-рішення. Якщо дотримуватися цього терміну, звичайні ПН/РК він звільняє від фінсанкцій за несвоєчасну реєстрацію ПН/РК за п.120 прим.1.1 ПКУ (по шкалі від 10% до 50%), а

також від повторного накладення штрафу за факт невиписки/нереєстрації за п.120 прим.1.2 ПКУ в розмірі ще 50% від суми ПДВ.

Тож нульові та зведені ПН/РК після запізнилої реєстрації можуть покарати повторно ще на 2% або 1020 грн. По цій ситуації варто чекати роз'яснення податківців.

Усі будівельні підрядники мають право на касовий метод ПДВ

Зміни до п.187.1 ПКУ

Оновлена норма з п.187.1 ПКУ має дати право на застосування касового методу ПДВ для всіх залучених до будівельних робіт підрядників та субпідрядників. Для цього їх якраз і згадано в п.187.1 ПКУ. Раніше там йшлося просто про виконавців підрядних будівельних робіт. І таке формулювання податківці тлумачили на власний розсуд. Вказуючи, що касовий метод може обрати лише той підрядник, який безпосередньо укладає договір із замовником будівництва, тобто генпідрядник. А решта підрядників (субпідрядників) не можуть претендувати на касовий метод ПДВ, тож мають нараховувати податкові зобов'язання й відобразити податковий кредит щодо будівельних робіт за правилом першої події.

У платника ПДВ, що застосовує касовий метод, тепер є право на РК і після 1095 днів.

Зміни до п. 198.6 ПКУ

Платники ПД, що застосовують касовий метод обліку можуть збільшувати вхідний податковий кредит з ПДВ на підставі старих ПН/РК — виписаних понад 1095 днів тому. Та от це стосується лише тих ПН/РК, яких не включено до податкового кредиту, бо протягом названого терміну з дня їх складання коштів не списували. Фактично, тут врегульовується проблема із запізненими платежами.

Тож завдяки змінам до ПКУ касовики можуть відобразити податковий кредит за ПН/РК, старішими за 1095 днів, у тому періоді, у якому постачальнику перерахували оплату або надали іншу компенсацію. Але таке право зберігатиметься за ними протягом 60 днів із дати оплати. Для решти касових

ПН/РК (тобто оплачених, але не включених до звітності), на нашу думку, діятимуть загальні строки. Тобто 1095 днів із дати їх складання, але не раніше дати реєстрації документа в ЄРПН та списання коштів в оплату чи надання постачальнику інших видів компенсації. На такі ПН/РК обмеження щодо відображення податкового кредиту строком у 60 днів із дати оплати не поширюється.

Зазначимо, що Закон №466 застережень чи якихось спеціальних приписів щодо застосування нових правила з абз.6 п.198.6 ПКУ не містить. Тож на нашу думку, ці норми стосуються всіх ПН/РК, яким на 23.05.2020 р. (набуття чинності Законом №466) виповнилося 1095 днів і більше і за якими не розраховувалися з постачальником.

Новий строк реєстрації для зведених ПН

Зміни до п.201.10 ПКУ

Тож відтепер включити до ЄРПН зведені ПН можна протягом 20 днів місяця, що настає за місяцем їх складання. Тобто останній день для реєстрації оформлених минулого місяця зведених ПН буде 20-те число наступного місяця.

Зауважимо, що вказана спец норма по реєстрації ПН діє лише до ПН та РК до них виписаних платником ПДВ за правилами п.198.5 ПКУ та п.199.1 ПКУ. Власне це зведені ПН, які складають у зв'язку з використанням товарів/послуг у звільнених, необ'єктних, негосподарських операціях, під час передання активів для невиробничого застосування, у разі пропорційного віднесення сум ПДВ до податкового кредиту (одночасного проведення оподатковуваних та пільгових операцій).

Увага – строк реєстрації оформлених на покупця зведених ПН та РК до них не змінився. А тому їх і далі потрібно реєструвати: складені з 1 по 15 число — до кінця місяця, у якому їх виписано; складені з 16 по останній день місяця — до 15 дня (включно) наступного місяця. А для зменшувальних РК на покупця - платника — 15 днів із дати отримання їх покупцем.

Також на нашу, й надалі залишився півмісячний термін реєстрації для зведених ПН, які складають на суму перевищення

мінімальної бази оподаткування над договірною вартістю.

Місце постачання посередницьких послуг

Зміни до пп. «є» п.186.3 ПКУ

Нагадаємо, що для деяких послуг визначено певні правила визначення місця постачання – див. п.п. 186.2—186.4 ПКУ. Місце постачання впливає чи є операція постачання послуг об'єктом оподаткування ПДВ.

Зазначимо, що в пп. «є» п.186.3 ПКУ завжди було прописано, що надання посередницьких послуг від імені та за рахунок іншої особи (договір доручення або агентський) чи від свого імені, але за рахунок іншої особи (комісія) збігається з місцем реєстрації покупця, коли в межах таких правовідносин забезпечується передача послуг, перелічених у цьому підпункті. Якщо дивитись на норму дослівно, вона посилалась сама на себе. Тож виходить, що посередник має передавати послуги від іншого посередника, аби підпадати під цю норму. Але багато хто вказував, що в цій нормі йдеться про передачу послуг, перелічених саме у п. 186.3 ПКУ.

Тепер ж законодавці уточнили, цю норму – вона поширюється на п.186.3 ПКУ.

Тож посередник визначає місце постачання своїх послуг за місцем реєстрації довірителя (комітента), коли "передає" йому чи від нього майнові права інтелектуальної власності, рекламні послуги, консультаційні та інші, названі в п.186.3 ПКУ. Робота на замовника-резидента зобов'язує його нарахувати ПДВ на суму своєї винагороди за ставкою 20%. У випадку ж роботи посередника на нерезидента – слід визнати операцію не об'єктом ПДВ.

Відшкодування шкоди без ПДВ

Зміни до п.188.1 ПКУ

Тож тепер до бази обкладання ПДВ не включають відшкодування шкоди, у тому числі відшкодування упущеної вигоди за рішенням міжнародних комерційних та інвестиційних арбітражів чи іноземних судів, що отримані внаслідок невиконання або

неналежного виконання договірних зобов'язань.

Такі норми тепер фактично роблять вигідним порушення господарських договорів аби законно зменшити партнеру податкове навантаження на 20%.

Але все ж варто очікувати роз'яснення від податківців цієї норми. Адже цілком ймовірно, що контролери обмежать її виключно надходженнями із закордону.

Зазначимо, що раніше контролери вказували, що відшкодування матеріальної шкоди слід обкладати ПДВ як звичайне постачання товарів.

База для ставки ПДВ 0% при експорті

Новий п.189.17 ПКУ

Відтепер застосування нульової ставки до договірної (контрактної) ціни, зазначеної в митній декларації, цілком законне. Навіть утому разі, коли договірна ціна нижча за мінімальну базу, визначену в п.188.1 ПКУ, жодних до нарахувань робити не потрібно.

Тимчасові митні декларації дають право на ПК з ПДВ

Зміни до п.198.6 ПКУ

Тимчасові, періодичні та інші види митних декларацій, за якими суми ПДВ сплачують до бюджету під час імпорту товарів відтепер дають право на податковий кредит з ПДВ.

Тож податківці більше не мають права вимагати відкладати визнання ПК з ПДВ до моменту оформлення остаточної митної декларації.

Але залишається питання - що робити з тим податковим кредитом, який відтягували до моменту оформлення остаточної митної декларації. На нашу думку, в таких платників податку немає підстав подавати уточнюючі розрахунки й переносити податковий кредит назад.

Податок на прибуток

Оподаткування доходів нерезидентів

Зміни до п.141.4 ПКУ

Пункт 141.4 ПКУ з 23.05.2020 р. зазнав змін. Про головні з них за порядком.

1. В пп.141.4.2 ПКУ коло осіб, які є податковими агентами при виплаті нерезиденту або уповноваженій ним особі доходів українського походження, приведено у відповідність із п.133.1 та п.132.2 ПКУ. Так тепер податок з доходів утримують резиденти (юрособи, фізособи-підприємці на загальній та спрощеній системі оподаткування, фізособи, які провадять незалежну професійну діяльність), нерезидент з госпдіяльністю через постійне представництво нерезидента, які виплачують їх нерезиденту або уповноваженій ним особі. В оновленому пп.141.4.2 ПКУ окремо вказано, що доходи, які потрапляють до нерезидента від його постійного представництва нерезидента на території України, під вказані вище вимоги не підпадають.

2. Тепер прописано розрахунок податку при виплаті не грошового доходу нерезиденту. Навіть формулу прописали в п.141.4.2 ПКУ.

Та от в ПКУ нічого не вказано про порядок утримання податку за рахунок не грошового доходу. Це важливо, адже з пп.141.4.9 ПКУ виключено норму щодо заборони включення до договорів з нерезидентами податкових застережень щодо зобов'язання сплати податку на репатріацію резидентом, який надає доходи нерезидентів. Та й ніхто не відміняв вимогу пп.141.4.2 ПКУ - сплачувати податок за рахунок нерезидентського доходу.

3. Відтепер пп.141.4.7 ПКУ кардинально оновлено. Так, передбачається, що постійні представництва з 23.05.2020р. обсяг оподатковуваного прибутку звітного (податкового) періоду визначають за принципом «витягнутої руки». Закон №466 акцентує на тотожності цього прибутку, розраховуваному з огляду на ст.39 ПКУ, прибутку незалежного від нерезидента підприємства (підприємство, яке провадить

однакову або аналогічну діяльність у таких ж або подібних умовах).

Такі зміни вказують на скасування окремого балансу фінансово-господарської діяльності постпредставництва та коефіцієнта 0,7.

Підприємствам – правонаступникам дозволили враховувати перехідні збитки

Новий пп.140.4.5 ПКУ

Законодавці доповнили ПКУ спеціальною зменшувальною різницею, яка стосується правонаступних податкових збитків. Так, новий пп.140.4.5 ПКУ відтепер прямо передбачає, що підприємство- правонаступник вправі зменшити фінрезультат до оподаткування на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування, яке обліковувалося у платника податку, що реорганізується (шляхом приєднання, злиття, перетворення або поділу, виділу) на дату затвердження передавального акту або розподільчого балансу.

Запуск цієї податкової різниці можливий лише при виконанні двох умов.

1. Зменшити фінрезультат до оподаткування дозволено тільки на ту суму успадкованих податкових збитків, яка не перевищує суму власного капіталу платника податку, що припиняється, станом на кінець попереднього податкового (звітного) року.

2. Платник податку, що припиняється, та платник податку – правонаступник мають бути пов'язаними особами більше ніж вісімнадцять послідовних місяців до дати завершення приєднання (злиття).

Розширення дії штрафного коригування

Зміни до пп.140.5.11 ПКУ

Змінені норми пп.140.5.11 ПКУ спонукають до таких висновків:

1. Значно розширено сферу застосування даного коригування. Так, тепер фінрезультат збільшують на суми:

— відшкодування збитків та компенсації неoderжаного доходу (упущеної вигоди), нараховані відповідно до цивільного законодавства та цивільно-правових договорів, у т.ч. у сфері зовнішньоекономічної діяльності. До речі, згадка про останню (тобто

ЗЕД-діяльність) також нова. Раніше її в пп. 140.5.11 ПКУ не було.

— штрафів та пені, які нараховані контролюючими органами та іншими органами державної влади за порушення вимог законодавства.

2. Уточнено, що під виключення із «штрафного» коригування потрапляють фізособи, які є платниками податку на доходи фізосіб (дотепер мовилося просто про фізосіб).

Новий зв'язок між фінзвітністю та декларацією з прибутку

Зміни до п. 46.2, п. 49.4, п. 50.1 ПКУ

Законодавці змінили порядок подання до податківців фінзвітності для прибутківців, які відповідно до Закону про бухгалтерський облік зобов'язані оприлюднювати свою річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським звітом.

Так, враховуючи оновлений абз. 2 п.46.2 ПКУ, за внутрішньорічні звітні періоди (перший квартал, півріччя, три квартали) такі платники разом із декларацією з податку на прибуток, як і раніше, мають подавати квартальну фінзвітність. А з річною прибутковою декларацією слід направляти річну фінзвітність, що сформовано до перевірки її аудитором.

А от новий абз. 4 п.46.2 ПКУ вказує, що прибутківці, які зобов'язані оприлюднювати свою фінзвітність разом з аудиторським звітом, мають додатково ще подавати контролерам перевірений аудитором річний фінзвіт разом з їхнім заключенням у строк не пізніше 10 червня року, наступного за звітним.

Додатково в ПКУ тепер передбачено, що за неподачу фінзвітності із аудиторським висновком до платника буде застосовано санкції передбачені п.120.1 ПКУ, для подання податкових декларацій (розрахунків). Тож за неподання чи несвоєчасне подання податковому органу річної фінзвітності разом з аудиторським звітом прибутківцю варто бути готовим заплатити штраф у розмірі 340 грн.

Шкода, та в Оновленому ПКУ не вказано фінзвітність за який саме рік (2019 р.

чи 2020 р.) вперше треба подавати податківцям разом із аудиторським висновком. Очікуємо на роз'яснення з цього питання від контролерів.

Оновлений п. 50.1 ПКУ доповнено новим абзацом 3. Де вказано, що якщо показники фінзвіту після аудиту розходяться, із відомостями тої фінзвітності, яку надано разом з декларацією з податку на прибуток, і такі розбіжності впливають на дані, відображені в раніше поданій річній декларації, то платник податку на прибуток зобов'язаний надати контролерам уточнюючу до річної декларації з прибутку у строк не пізніше 10 червня року наступного за звітним.

Згадаймо і оновлений п.49.4 ПКУ, де вказано, що якщо підприємство прибутковою декларацією подає в електронному вигляді, то й фінзвітність слід подати в електронному вигляді.

Дозволено застосування виробничого методу амортизації

Зміни до пп.138.3.1, новий п.52 підрозділу 4 р.ХХ ПКУ

До змін абз. 1 пп.138.3.1 ПКУ передбачав, що під час розрахунку податкової амортизації слід застосовувати ті методи нарахування амортизації, які передбачені національними П(С)БО, окрім виробничого методу.

Законом №466 прибрано із абз. 1 пп.138.3.1 ПКУ приписку «крім виробничого методу». Тож з 23.05.2020 р. виробничий метод нарахування амортизації можна застосовувати.

Додатково уточнено, що для ОЗ, які амортизують виробничим методом, не діють мінімально допустимі строки корисного використання, передбачені пп.138.3.3 ПКУ.

Застосовувати виробничий метод можна навіть до тих об'єктів ОЗ, які на дату зняття заборони на його використання, амортизувалися за іншим методом (наприклад, прямолінійним). Для такого переходу контролери навіть прописали спец правила в п.52 підрозділу 4 р. ХХ ПКУ.

У цій нормі зазначено - платники податку на прибуток можуть прийняти рішення про застосування з II — IV кварталу 2020 року виробничого методу нарахування

податкової амортизації до ОЗ, амортизацію яких розпочато за іншим методом. Для цього слід провести інвентаризацію таких об'єктів ОЗ станом на перше число податкового (звітного) періоду 2020 р., в якому прийнято рішення про застосування виробничого методу.

Якщо під час переходу на виробничий метод амортизації буде визначено, що загальна балансова вартість (без урахування переоцінки) ОЗ за даними бухгалтерії менша, за балансову (залишкову) вартість ОЗ, розраховану відповідно до вимог р. III ПКУ, то таку різницю необхідно амортизувати як окремих ОЗ із застосуванням прямолінійного методу протягом двадцяти податкових (звітних) кварталів та зменшувати на суму такої амортизації фінрезультат до оподаткування за відповідний податковий (звітний) період.

Коли ж балансова вартість (без урахування переоцінки) ОЗ за даними бухгалтерії більша, ніж балансова (залишкова) вартість таких ОЗ, розрахована відповідно до вимог р. III ПКУ, то саме останню слід брати за орієнтир та нараховувати на неї податкову амортизацію за виробничим методом.

Нова грань - 40 млн грн

Зміни до пп.134.1.1 та п.137.5 ПКУ

Критерій переходу на застосування коригувань з розділу III ПКУ збільшили з 20 млн грн. до 40 млн грн. доходу.

Дана коректива до пп. 134.1.1 ПКУ працює з 23.05.2020 р.. Тому припускаємо, що компанії, у яких бухдоход за 2020 рік не перетне 40-мільйонну межу, об'єкт обкладення податком на прибуток уже за цейтакі рік, по ідеї, зможуть визначати без коригувань.

Заборонена амортизація ОЗ за період їх поліпшення/консервації

Зміни до пп.138.3.1 ПКУ

Вже давно контролери вказували в своїх роз'ясненнях, що в податковому обліку амортизацію ОЗ, які перебувають на модернізації, реконструкції, добудові, дообладнанні та консервації, не можна нараховувати.

Відтепер така вимога прямо прописана в ПКУ.

Новий ліміт для віднесення активу до ОЗ

Оновлений пп.14.1.138 ПКУ

З 23.05.2020 року вартісний критерій щодо віднесення необоротних матактивів до податкових основних засобів збільшено з 6000 грн до 20000 грн. Отже, з указаної дати в цілях податкового обліку ОЗ вважають матеріальні активи (у т.ч. запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр), призначені для використання у госпдіяльності платника податку, вартість яких перевищує 20000 грн і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік).

Коригування доходу на 30% - нові додаткові перепони

Новий пп.140.5.5 прим.1 ПКУ

Нова коригувальна норма – пп.140.5.5 прим.1 ПКУ передбачає, що платник податку повинен збільшити фінрезультат на суму 30 % вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг (крім контрольованих операцій згідно ст.39 ПКУ), реалізованих на користь нерезидентів зареєстрованих у державах (на територіях), включених до переліку низько податкових держав (територій) або ж на користь низько податкових суб'єктів нерезидентів визначених в відповідному переліку КМУ.

Вимоги аналізованого підпункту не застосовуються, якщо операція не є контрольованою та сума таких доходів підтверджується платником податку за цінами, визначеними за принципом "витагнутої руки" відповідно до процедури, встановленої ст.39 ПКУ, але без подання звіту.

Зауважимо, що якщо ціна реалізації товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг є нижчою за ціну, визначену відповідно до принципу "витагнутої руки", встановленого ст.39 ПКУ, коригування

фінансового результату до оподаткування здійснюється на розмір різниці між вартістю, визначеною виходячи з рівня ціни, визначеної за принципом "витагнутої руки", та вартістю реалізації.

Запровадження прискореної амортизації ОЗ.

Новий п. 43 прим.1 підрозділу 4 розд. XX ПКУ

При визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств на період з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2030 року платники податку на прибуток мають право під час розрахунку амортизації щодо:

- 4-ї групи (машини та обладнання) і 5-ї групи — мінімальний строк амортизації 2 роки;
- 3-ї групи (передавальні пристрої) та 9-ї групи — мінімальний строк амортизації 5 років.

Застосування прискореної амортизації не обов'язкове, і якщо воно здійснюватиметься платниками податку на прибуток у податковому обліку, то незалежно від строку амортизації, встановленого ними в бухгалтерському обліку.

ОЗ для такого прискореного амортизування мають одночасно відповідати таким вимогам:

- введені в експлуатацію платником податків в межах одного з податкових (звітних) періодів, з 1 січня 2020 року до 31 грудня 2030 року;
- не були у використанні.

При цьому такі основні засоби повинні використовуватися у власній господарській діяльності та не можуть продаватися або надаватися в оренду іншим особам (крім платників податків, основним видом діяльності яких є послуги з надання в оренду майна).

В випадку недотримання визначених вимог до закінчення періоду нарахування амортизації платник податку у податковому (звітному) періоді, в якому відбувся факт невикористання ОЗ у власній господарській діяльності або їх продаж, зобов'язаний:

- збільшити фінрезультат на суму нарахованої амортизації ОЗ відповідно до цього пункту протягом податкових (звітних)

періодів, в яких здійснювалося нарахування амортизації із застосуванням мінімально допустимих строків амортизації основних засобів, визначених у цьому пункті;

- зменшити фінрезультат до оподаткування на суму амортизації таких ОЗ відповідно до п.138.3 ПКУ за відповідні податкові (звітні) періоди.

Немає ділової мети немає і витрат

Новий пп.140.5.15 ПКУ

Це напевно найбільш спірна норма ПКУ. Так передбачається, що фінрезультат збільшується на суму витрат, понесених платником податків при здійсненні операцій з нерезидентами, якщо такі операції не мають ділової мети.

Обов'язок доведення обставин, передбачених цим підпунктом, покладається на контролюючий орган.

Ділова мета поняття широке і прописано воно в пп.14.1.231 ПКУ. Так розумна економічна причина (ділова мета) - причина, яка може бути наявна лише за умови, що платник податків має намір одержати економічний ефект у результаті господарської діяльності.

Економічний ефект передбачає приріст (збереження) активів платника податків та/або їх вартості, а так само створення умов для такого приросту (збереження) в майбутньому.

Для цілей оподаткування вважається, що операція здійснена з нерезидентами, не має розумної економічної причини (ділової мети), зокрема, але не виключно, якщо:

- головною ціллю або однією з головних цілей операції та/або її результатом є несплата (неповна сплата) суми податків та/або зменшення обсягу оподаткованого прибутку платника податків;
- у зіставних умовах особа не була б готова придбати (продати) такі роботи (послуги), нематеріальні активи, інші предмети господарських операцій, відмінні від товарів, у непов'язаних осіб.

Такі формулювання дають необмежені можливості для контролерів в трактуванні була ділова мета при операції з нерезидентом чи ні.

ПДФО

Інвестприбуток. Нові правила по інвестактивам

Зміни в п.170.2 та п.170.11 ПКУ

Уточнено, що до продажу інвестиційного активу прирівнюються операції з повернення платнику податку коштів або майна (майнових прав), попередньо внесених ним або особою, у якої інвестактив придбано прямо чи опосередковано, до статутного капіталу емітента корпоративних прав, якщо платник податку виходить із числа засновників (учасників) емітента, зменшується статутний капітал такого емітента чи емітент ліквідується. Тож усунуто прогалину в законодавстві стосовно визнання продажу в разі виплати коштів (майна) через зменшення статутного капіталу емітента.

Також в абзацах 13—15 пп.170.2.2 ПКУ з'явилися спецправила для врахування доходів та витрат у разі придбання та продажу платником податку інвестактивів у нерезидентів — пов'язаних осіб або нерезидентів, зареєстрованих у державах (на територіях), що включені до переліку держав (територій), який затверджує КМУ відповідно до пп.39.2.1.2 ПКУ (далі — контрольовані нерезиденти).

Так під час продажу інвестактиву контрольованому нерезиденту пп.170.2.2 ПКУ тепер вказує доходи та витрати визначати в розмірі не нижче за звичайну ціну.

Також в пп.170.11.1 ПКУ окремо уточнили: прибуток від продажу інвестактиву нерезидентам (точніше, коли джерело виплат — іноземний резидент) оподатковують за правилами для інвестприбутку, а не як іноземний дохід.

Крім того законодавці вказали: у разі придбання фізособою інвестактиву в контрольованого нерезидента доходи та витрати визначають у розмірі не вище за звичайну ціну.

Помилки в ф. № 1ДФ – збільшено санкції

Нова редакція п.119.1 ПКУ

Штрафи за неподання ф. № 1ДФ зросли рівно у двічі, тобто з 510 до 1020 грн за перше порушення та з 1020 до 2040 грн —

за повторне протягом року. Відповідно ці збільшені штрафи загрожують, якщо ф. № 1ДФ:

- подали із запізненням;
- подали з помилками;
- подали не в повному обсязі;
- не подали взагалі.

Існуюча умова накладення штрафу лишилася незмінною: відповідальність настає, лише якщо недостовірні відомості або помилки призвели до зменшення та/або збільшення податкових зобов'язань платника податку та/або до зміни платника податку. А це зокрема, неправильно зазначений реєстраційний номер облікової картки фізособи, помилка у сумах податку на доходи, не показаний у звітності дохід фізособи, що має бути оподаткований, тощо.

Як і раніше, штрафи не застосовуватимуть, якщо відомості про податок або суми доходів змінилися в результаті перерахунку, проведеного відповідно до п. 169.4 ПКУ, та виправлені шляхом подання уточнюючого розрахунку.

Збільшено штраф за оформлення документів без РНОК

Нова редакція п.119.2 ПКУ

Тепер штрафуватимуть на 340 грн за оформлення документів, що містять інформацію про оподатковувані доходи фізосіб або про сплату податків, без зазначення реєстраційного номера облікової картки (далі — РНОК), коли закон вимагає його наявності, або з використанням недостовірного РНОК платника податків. Тут мова про будь-які випадки, де вказана сума доходу та податку (укладені стосовно працівника чи будь-якої іншої фізособи, якій ви нараховуєте або виплачуєте дохід, що належить до оподаткування), за винятком ф. № 1ДФ — для неї діє окрема норма (п.119.1 ПКУ).

Уникнення штрафів

Новий п.119.3 ПКУ

Новий п.119.3 ПКУ звільняє від передбачених п.119.1 та п.119.2 ПКУ санкцій, якщо помилки щодо РНОК платника податків у податковій звітності про суми доходів,

нараховані (сплачені) на користь платника податків, суми утриманого з них податку були виправлені податковими агентами самостійно, у тому числі протягом 30 календарних днів з дня надходження повідомлень про помилки, виявлені контролюючим органом.

Норми, що діятимуть з 01.07.2020р.

З 1 липня 2020 р. запрацюють норми, які:

— розширюють визначення доходу з джерелом їх походження з України (це важливо насамперед для нерезидентів, пп.14.1.54 ПКУ) і визначення оподаткованого доходу для юросіб-нерезидентів (пп. «е» пп.141.4.1 ПКУ). Тоді само запрацюють і нові правила оподаткування такого доходу (пп.141.4.2 ПКУ);

— встановлюють обов'язок стати на облік у ДПС для юросіб-нерезидентів, які здійснюють господарську діяльність в Україні через відокремлені підрозділи та постійні представництва, які придбали нерухоме майно в Україні або відкрили в українському банку рахунок (п.64.5 ПКУ);

— дають можливість отримати індивідуальні податкові консультації та копії наказів про призначення перевірок, повідомлень про проведення перевірок, актів (довідок) перевірок, запитів та інших документів, складених у зв'язку з проведенням перевірок в електронній формі за допомогою Електронного кабінету (абз.10 та 21 п.42 прим.1.2 ПКУ);

— дають можливість податківцям провести повторну документальну перевірку у разі отримання інформації від іноземних державних органів (пп.78.1.21 ПКУ);

— змінюють правила несплати земельного податку «єдинниками» (пп.4 п.297.1 ПКУ).

Норми, що діятимуть з 01.01.2021р.

З 1 січня 2021р. запрацюють норми, які:

- додається нова ст.39-2 ПКУ, за якою здійснюється облік контрольованих іноземних компаній;

- визначено особливості розрахунку суми податку на прибуток, що сплачується

контролюючою особою контрольованої іноземної компанії (п.137.9 ПКУ);

- змінюється облік боргових зобов'язань (п.140.2 ПКУ). Якщо сума боргових зобов'язань, що виникли за операціями з нерезидентами, перевищує суму власного капіталу більш ніж у 3,5 рази, фінрезультат до оподаткування збільшується на суму перевищення нарахованих у бухгалтерії процентів за кредитами, позиками тощо (крім процентів, що підлягають капіталізації) до моменту введення відповідного активу в експлуатацію) понад 30% суми розрахованого об'єкта оподаткування податком на прибуток звітного (податкового) періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів, збільшеного на суму фінансових витрат за даними фінзвітності та суми амортизаційних відрахувань за даними податкової звітності того самого податкового (звітного) періоду. Однак це правило не буде застосовуватися до процентів, які не відповідають принципу «втягнутої руки» згідно зі ст. 39 ПКУ.

- оновлюють визначення термінів «дивіденди», «пеня», «штрафна санкція» в ст.14 ПКУ;

- вводять поняття вини платника податків (ст. 109 ПКУ) і визначають, за яких нових умов платники податків будуть притягуватися до відповідальності за порушення (ст.110-113 ПКУ). І які обставини пом'якшуватимуть відповідальність за вчинення податкових правопорушень (нова ст. 112-1 ПКУ).

- запроваджують можливість подання платником на добровільних засадах доказів неумисності скоєних ним порушень (пп.17.1.16 ПКУ) і подовжують строки надання документів, які підлягали перевірці – до 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання акта (довідки) (пп.44.6 ПКУ),

- надають податківцям право надсилати запит про надання глобальної інформації про трансфертне ціноутворення (пп. 39.4.7 ПКУ);

- скасовують не притягнення платника податків до відповідальності, якщо він діяв за отриманою ним ІПК (п.53-1 ПКУ);

- водять можливість отримання платником податків відшкодування шкоди, нанесеної порушенням податківцями

податкових правопорушень (ст.110, 114, 128 ПКУ);

- встановлюють нові строки давності в 2555 днів для перевірок не лише по трансфертному ціноутворенню, а і щодо ПДФО та військового збору, які утримуються із зарплати та інших виплат, пов'язаних із трудовими відносинами (ст.102 ПКУ);

- встановлюють нові розміри податкових штрафів (ст.116, 123, 124, 125-1, 126 ПКУ) та нові правила нарахування пені (ст.129-131 ПКУ).

ІНШІ ЗМІНИ

Фінмоніторинг по-новому

Якщо Ви надаєте внутрішньогрупові бухгалтерські, юридичні та деякі інші послуги, Вас можуть вважати спеціальним суб'єктом первинного фінансового моніторингу

З 28.04.2020 діє новий Закон про фінансовий моніторинг. У процесі дослідження Закону, виходячи з перерахованих нижче аспектів, ми прийшли до висновку, що Закон може істотно вплинути на роботу торгових і ряду інших компаній:

У новому Законі значно розширено перелік так званих спеціальних суб'єктів первинного моніторингу, тобто, суб'єктів, які зобов'язані вивчати своїх клієнтів і їх операції, а також виконувати інші формальності.

Зокрема, до переліку спеціальних суб'єктів входять: суб'єкти господарювання України, які надають бухгалтерські або юридичні послуги третім особам; особи, які надають послуги зі створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами.

Зазначені суб'єкти зобов'язані стати на облік у Держфінмоніторингу, призначити відповідального спеціаліста і на постійній основі виконувати ряд зобов'язань. При цьому порушення зобов'язань тягне істотні фінансові санкції (розділ VIII Закону).

В експертному середовищі існує думка, що особи, які надають зазначені вище послуги, є спеціальними суб'єктами за фактом надання таких послуг, незалежно від обсягу та інших параметрів таких операцій і контрагентів.

На даний момент державні органи, які здійснюють нагляд за зазначеними спеціальними суб'єктами (Держфінмоніторинг, Мін'юст, Мінфін), ведуть роботу з актуалізації підзаконних нормативних актів щодо порядку обліку та виконання інших формальностей спеціальними суб'єктами. Можливо оновлені підзаконні акти спростують такий підхід, але далеко не факт.

Якщо Ваша компанія (або ФОП) надає вищеперелічені послуги, органи нагляду можуть вимагати від компанії (ФОП) виконання вимог законодавства про фін. моніторинг і застосовувати відповідальність.

Для попередження вказаних ризиків можливо варто розглянути зміну формату взаємовідносин в розрізі перерахованих послуг.

Продовжено карантинний мораторій на перевірки та штрафи

Антикризовий закон, який продовжує дію податкових послаблень для бізнесу на час карантину, 29.05.2020 р. почав діяти.

Мова про Закон України від 13.05.2020р. №591-IX. Тож відповідно до Закону продовжать по останній календарний день місяця, в якому уряд оголосить про закінчення дії карантину:

- строк незастосування штрафних санкцій за порушення податкового законодавства;

- строк ненарахування пені;

- мораторій на документальні та фактичні податкові перевірки.

Також цей же закон звільнить від сплати ЄСВ самозайняті особи до 31 травня 2020 року.

Виправено і фіскальну позицію податківців — допомогу по частковому безробіттю звільняють від оподаткування ПДФО та військовим збором (починаючи із 2 квітня 2020 року на період карантину). Водночас роботодавцям нададуть не 30 к.дн, а 90 к.дн на звернення за такою допомогою по частковому безробіттю.

ФОП на загальній системі оподаткування не будуть платити ЄСВ за неприбуткові місяці

Президент підписав Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо усунення дискримінації за колом платників» №592-ІХ, який Верховна Рада ухвалила 13 травня 2020 року. (Він же законопроект №2166). Тексту Закону поки не має.

Закон передбачає звільнення самозайнятих осіб, фізичних осіб – підприємців, які мають основне місце роботи, від сплати за себе єдиного соціального внеску за місяці, за які роботодавець сплатив страховий внесок за них, з 1 січня 2021 року.

Крім того, скасовується обов'язок фізичних осіб – підприємців (крім тих, які обрали спрощену систему оподаткування, обліку та звітності), осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та членів фермерського господарства сплачувати мінімальний розмір єдиного соціального внеску за місяці, у яких не було отримано доходу (прибутку).

Закон дозволяє державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичними особами – підприємцями, які не здійснювали такої діяльності та не отримували доходів за період, починаючи з 2017 року, шляхом списання їм сум недоїмки з єдиного соціального внеску, а також штрафів і пені, нарахованих на такі суми, за умови подання ними відповідно до закону необхідних документів.

Для Вас ми завжди на зв'язку

Офис-менеджер:
+380 (44) 299 95 06
+380 (44) 299 96 06

Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, 36 А,
2-й поверх, оф.204

info@keynas.com
www.keynas.com

Департамент консалтинга:
+380 (67) 321 46 80

